

gende, som regel i november året efter indtjeningen. Hertil kommer, at selskabets skattepligtsperiode indrettes i overensstemmelse med registreringsbestemmelserne, hvilket efter praksis medfører, at regnskabsbegyndelsestidspunkt skydes tilbage til 6 måneder før stiftelsesdatoen. Sammenholdt med bestemmelserne i bogføringsloven, hvorefter det første regnskabsår i et selskab kan omfatte 18 måneder, medfører konverteringen af den personlige skat til selskabsskat en skattecredit på mere end 3 år.

Halvdelen af selskaberne er hjemmehørende i København, men hovedaktionæren bor som regel i Gentofte eller en anden rig kommune, hvorved de sammenfaldende interesser lignes to forskellige steder, og det er galt.

Fonds har status som selskaber, men beskattes efter helt andre regler. En fond har ret til særlige skattefordele, hvis den har et bestemt formål, hvis den har en selvstændig bestyrelse med en uvildig person, og hvis fondens formue er definitivt uskilt fra stifterens formue.

Motiverne til at stifte en fond var oprindelig ønsket om at hjælpe værdigt trængende, og for at imødekomme denne frivillige hjælp støttede det offentlige den slags fondsdannelser med skattefrihed. På dette humanitære grundlag har vi fået en række skoler, klostre, hospitaler og asylselskaber (Vanførefonden o.a.).

Skattefriheden har imidlertid lokket andre til, der pressede hjælpen til værdigt trængende ned på et minimum samtidig med, at de selv fik skattelettelser. Der har også været andre motiver, navnlig bevarelse af en rigmandsslægt.

Den, der opretter en fond, bliver fritaget for indkomst- og formueskat af de midler, han overfører til fonden inkl. løbende ydelser.

Fonds kan skattefrit modtage gaver, udbytte af

aktier, renter af lån og værdipapirer. Derimod skal fonds beskattes af indtægt fra næringsvirksomhed med 37 pct., der dog også kan undgås, hvis indtægten henlægges til almenvelgørende formål. Mange fonds lader 45 pct. eller mere af midlerne tilfalde stifterens slægtinge, mens resten uddeles til en lidt bredere kreds.

Hvis fondsstifteren først overlader fondskapitalen ved sin død, så skal den almenvelgørende kapital betale 12 pct. i arveafgift, mens den normale afgiftssats for ubeslægtede følger en progressiv skala, der ender med 90 pct. For den betingede del af fondskapitalen betales maksimalt 35 pct. i afgift.

Land og Folk bragte den 15. marts 1978 en oversigt over større virksomheder, der ejes af fonds, herunder virksomheder, der ikke ligefrem er kendt for filantropisk virksomhed – tværtimod.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at fonds må sorteres og erhvervs- og finansieringsprægede fonds beskattes som aktieselskaber.

Kommanditselskaber kendes i et stadig stigende antal. Det er ikke længere en selskabsform begrænset til rederier, men butikcentre, ejendomsselskaber o.l. organiseres også som kommanditselskaber, fordi de er skattefrie. De skal selvfølgelig også gøres skattepligtige og kommanditisterne behandles som aktionærer. En amerikansk viceminister har udtalt, at olieselskaberne i 1973-74 under oliekrisen solgte olien til opdigtede personer og opdigtede selskaber blot for at presse prisen og profitten op. Det lykkedes, og det ser også ud til, at DUC kan tjene 3 mia kr. på den danske Nordsøolie og slippe med 8,5 pct. skat. Det er nødvendigt, at olieselskaberne sættes i skat efter bruttoomsætning, og at monopoltilsynet skærpes, så skatten ikke medregnes i detailprisen.

Forsikringselskaberne er skattefrie af de tekniske reserver, og de medregner kun 4,5 pct. rente til bonus. De bør beskattes.